

— og vi ere paa den Wei, jeg har skildret, — bestandig føre ud i større og større Bildnis. Dersom jeg skal nævne et Exempel paa noget Uheldigt, saa lad mig nævne Socialismens Fremkomst baade ude og herhjemme, thi man maa ikke bilde sig ind, at det Altsammen er usandt, hvad de Herrer Socialister sige, der fremstaar aldrig en Retning, som ikke har nogen Sandhed paa sin Side, og er der noget Usandt og Ufundt deri, saa maa Samfundsforholdene bære Skylden for, at det er fremkommet. Formaalet er altsaa dette at give det fri Konkurrence-system et Slags Begrændsning, et Slags Korrektiv, og navnlig at kunne faae det stillet saaledes, at de Individer, som ville kæmpe og arbejde for deres Føde, komme under saadanne Forhold, at de have nogenlunde Sikkerhed i Sygdom og Alderdom og i uheldige mødende Tilfælde, og man maa søge saa meget som muligt at hæve denne Klasse op til den saakaldte Mellemklasse. Dette er Formaalet med nærværende Lovforslag; hvorvidt vi have været heldige i Udførelsen, bliver en anden Sag. Jeg skal nu nævne, hvorledes vi have tænkt os, at dette skulde gaa til. Vi have ikke kunnet tænke os det ordnet paa nogen anden Maade, end at Statskassen absolut maa træde til. Man har sagt, at Tilskudet fra Statens Side i Grunden lige saa vel kunde være overladt til Kommunen, men det tror jeg ikke er rigtigt, og jeg skal strax nævne Grunden dertil. For det Første kan det jo tænkes, at de, som maaske netop ere blevne rige ved de Fattiges Arbejde, ikke ville komme til at yde Bidrag, det vil i høert Fald blive ganske i Flæng og i Spræng, om de komme dertil, thi det er ingenlunde sagt, at de nævnte Herrer findes i de Kommuner, der ere overbebyrdede med en stor Fattigbefolkning, og selvfølgelig kunne de Rige slippe ganske fri i de Kommuner, der kunne trænge haardest til Hjælp. Naar man derimod lægger Byrden over paa Staten, og man efterhaanden faar en heldigere Fordeling af Skattebyrden, bliver man i Stand til at lade dem, som have høftet Fordel af de Paagjældendes Arbejde, ogsaa yde nogen Hjælp til, at de paagjældende Individer kunne faae større Sikkerhed i Sygdomstilfælde og større Betyrrelse i Alderdommen. Dette er den ene Grund, hvorfor jeg tror, det er umuligt, naar man tilfigter det, som Forslagsstillerne have tilfigtet, at kunne undgaa at lægge Byrden over paa Statskassen. Dernæst er der en anden Grund, nemlig, at naar vi lægge Byrden over paa Kommunekassen, borttage vi med det Samme den Spore, som der vil være, naar man lægger Byrden over paa Statskassen, til at stifte de nævnte Foreninger. De mest Velfaaende i Kommunen ville jo efter vort Forslag hjælpe de Paagjældende, som haardest trænge til Hjælp, til at faae sliche Kasfer oprettede. Jeg vil ved samme Leilighed indskjude en parenthe-

tist Bemærkning, som jeg før glemte. Man har saa ofte undret sig over den stærke Udvandring til Amerika, og trods alle de Skildringer, der kunne være mere eller mindre sande, som man giver af de amerikanske Forhold, saa er det dog en Kjendsgjening, at Udvandringen ikke lader sig standse, man bliver ikke træt af at rejse derover, thi man kan ikke, hvad man end vil indbilde Folk, faae dem til at tro, i det Mindste de, der have geografiske og fysiske Kundskaber, at der ikke være i det store Land skulde være Plads til Folk, der kunne og ville arbejde, og en Mulighed for, at de kunne skaffe sig en god og hæderlig Fremtid. Det er dette store Haab, der gjør, at man ikke kan standse med Udvandringen, men lad os se at faae dette Haab ogsaa herhjemme, og faae vore Samfundsforhold saaledes ordnede, at Ingen, der vil og kan det, jeg før nævnte, nemlig arbejde, skal behøve at tvivle om, at han ogsaa kan faae en nogenlunde sikker Fremtid. Vil man imidlertid have en Spore til, at dette kan ske, saa gaar det ikke an at lægge Byrden over paa Kommunen. Det var den næste Grund, hvorfor jeg troede, det var rigtigere at lægge Byrden paa Statskassen end paa Kommunen. Dertil kommer endvidere den Udtalelse, vi have hørt af den højt- agtede Indenrigsminister, thi om han end i Enkelthederne kan have Noget at indvende mod Lovforslaget, venter jeg dog, at han vil tiltræde det i sine Grundtanke. Den højt agtede Indenrigsminister sagde nemlig ved Fattiglovens 1ste Behandling, at dersom man vilde gaa ned til et kortere Aaremaal end det foreslaaede, da gjaldt det om at faae Fattigbyrden udbjævnet paa et større Distrikt; her er det større Distrikt Staten. Det kan ikke negtes, at der herved vil komme en Udbjævning tilstede, den mest bebyrdede Kommune vil være i Stand til, forudsat den selv vil det, at kunne blive Noget af denne Byrde kvit. Jeg skal nærmere søge at begrunde den omtrent paa følgende Maade: Fattigbyrden er nu 3 Millioner; men den vil efter min Opfattelse indskrænke sig til for Kommunerne Vedkommende at blive herved 2 Millioner, saa at altsaa en Treiedel vil komme til at uredes af Statskassen. (Stemmer: Meget Mere!) Det forekommer mig, at det ærede Medlem siger: „Meget Mere“, men jeg tror, at turde sige, at i en lang Fremtid vil det ikke blive Mere; det skulder jeg imidlertid Bevis for, og det skal jeg senere komme til. De af mig nævnte Grunde, for det Første den, at man ikke faar dem til at skatte til de Folk, der her skal skattes til, dersom man ikke gaar Statskassens Wei, dernæst den, at det indeholder en Spore for Kommunerne, og endelig, at ingen Udbjævning af Fattigbyrden finder Sted — tror jeg, at kunne sige have for Forslagsstillerne været de væsentligste Grunde til netop at tage Statskassen, og jeg maa stærkt og bestemt hævde, at der her er et Princip, som ikke kan fraviges, uden at selve Lovforslaget egentlig ikke